



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3873/2025
20.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров, Зорице Булајић, Драгане Маринковић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., Општина Сребреница, ББ из ... и ВВ из ..., Република БиХ, чији је заједнички пуномоћник Катарина Костић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3465/23 од 05.06.2024. године, у седници одржаној 20.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3465/23 од 05.06.2024. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3465/23 од 05.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3465/23 од 05.06.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 23032/18 од 21.02.2023. године, којом је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцима исплати износе од по 2.000.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете, са законском затезном каматом од 21.02.2023. године до исплате, те тужиоци обавезани да туженој солидарно накнаде парничне трошкове од 16.500,00 динара. Одбијени су као неосновани захтеви тужилаца и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су, на основу члана 404. ЗПП, благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права о застарелости потраживања.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана,

ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Побијаном пресудом одбијен је захтев за накнаду нематеријалне штете у парници покренутој 27.08.2018. године, на основу одредби чланова 361. и 376. Закона о облигационим односима. Постављени захтев за исплату тужиоци заснивају на тврдњи да су жртве насилног нестанка блиског сродника, а по правном становишту нижестепених судова објективни рок застарелости потраживања од пет година почео је да тече најкасније 14.05.2001. године, када је правноснажном одлуком Општинског суда у Сарајеву сродник тужилаца проглашен умрлим и као датум његове смрти утврђен ...1995. године. Оцењујући наводе ревизије о постојању правног питања које оправдава одлучивање о изјављеној ревизији као о посебној, Врховни суд прихвата указивање да примена привилегованог рока из члана 377. Закона о облигационим односима није ограничена само на случај када је правноснажном пресудом утврђено постојање кривичног дела и кривичне одговорности. Наиме, ако би постојале процесне сметње које би спречавале покретање и спровођење поступка против учиниоца кривичног дела, парнични суд би у таквом случају био овлашћен да као претходно питање реши да ли су постојале противправне радње које у себи садрже елементе кривичног дела и да ли за такве радње одговара тужена држава. Међутим, тужиоци у ревизији указују да су они поднели кривичну пријаву 14.07.2017. године и да је она одбачена, јер кривично дело злочин против човечности у помагању на које су они чињенично указали није било инкриминисано у време нестанка блиског сродника. Осим тога, тужиоци нису у складу са правилима о терету доказивања из члана 231. ЗПП, пружили доказе на околност да због конкретних радњи конкретног учиниоца постоји кривично дело, али да постоје околности које онемогућавају вођење кривичног поступка.

Из наведених разлога, по оцени Врховног суда не постоје правна питања која би у конкретном случају налагала потребу одлучивања о изјављеној ревизији као о посебној, пошто из утврђених чињеница произилази да не постоје околности које би омогућавале рачунање рокова застарелости потраживања по члану 377. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, одлука у ставу првом изреке донета је на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије као редовне по члану 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија недозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради накнаде нематеријалне штете тужилаца, простих супарничара, поднета је 27.08.2018. године. Вредност предмета спора у смислу одредби чланова 28, 205. став 1. тачка 2. и 209. ЗПП одређује се према вредности појединачног потраживања тужилаца и износи 2.000.000,00 динара. Овај износ је према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе од 118,52 динара за 1 евро,

представљао динарску противвредност 16.875 евра и не прелази законом предвиђени цензус који омогућује изјављивање ревизије.

Из наведених разлога, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**